

Votaziun communal dil 27 da november 2011

Center da sport e cultura Sanaziun dils indrezs ordaviert

Ina investiziun per ina impurtonta ovra communal e per garantir vinavon bunas ed attractivas purschidas turisticas, sportivas e culturalas

En concordanza cun la suprastonza communal recomonda il cussegl da vischnaunca a votantas e votants da conceder il credit per la sanaziun necessaria dils stabiliments dil Center da sport e cultura.

Foto: Emerita Flepp-Degonda

Center da sport e cultura Mustér

Cronologia dallas investiziuns principalas

1972	cumprau ina surfatscha da rodund 35'000 m ² ad Acla da Fontauna cun l'intenziun d'eger in center da sport e declarau sco zona d'intents publics
1974	erigiu ils emprems plazs da tennis
1980/81	construcziun dil Center da sport e cultura cun halla plurivalenta, halla da tennis e cafetaria
1993/1994	engrondiu post da commando construcziun dalla Sala Fontauna cun plaz dir sco tetg la piazza plurivalenta (piazza da ballapei), la patinera ed indrezs pil sport da scola
2000	sanaziun digl indrez da glatsch e nova halla da reiver
2001	migliuraziun dall'entrada principala e dallas plazzas da tennis
2002	sanaziun ed engrondaziun dalla piazza da minigolf
2003	engrondaziun dalla piazza da termagliar e spartida dalla sala Fontauna dalla sala pintga
2005	sanaziun dalla cuschina e dil buffet e dil plantschiu dalla halla Acla
2008	sanaziun parziala dallas localitads dalla protecziun civila
2009	niev parc cun elements da lenn sper la piazza da giug
2011	remplazzament dil scaldament, colligiazion al scaldament central Recal midada dil tschaler cun tanc d'ieli en in magasin

Tut en tut ei vegniu investau entochen ussa rodund 16,5 milliuns francs ell'infrastructura dil Center da sport e cultura. Leutier s'audan era entginas lavurs da sanaziun, sco per exempel ils plantschius dalla halla plurivalenta e dalla halla da tennis.

Preziadas convischinas, preziai convischins

Il Center da sport e cultura erigius dapi igl onn 1980 en pliras etappas, fuorma oz ina purschida fundamentala da gronda muntada per l'entira regiun. El ei il liug da sentupada da biaras uniuns e societads e porscha ina ideala infrastruttura per l'organisaziun d'arranschaments pli pigns e pli gronds, da muntada locala mo era regiunala e schizun naziunala. Adina puspei han occurrenzas da renum liug ellas localitads dil center, seigi quei eveniments politics, culturals ni sportivs. Cheutras ei Mustér vegniu enconuschent lunsch entuorn.

El decuors dils davos onns ei il Center da sport e cultura denton era daventaus in liug da dimora e da vacanzas per gruppas da scolars e giuvenils, mo era carschi dalla bassa e digl exterior. Grazia allas localitads dalla protecziun civila nezegiadas per quei intent, sa ina ulteriura infrastruttura vegnir messa a disposiziun.

Adina puspei vegn la gronda ed oravontut varionta purschida ludada dils hosps. Ch'il center ei in liug tschercau demuossan las frequenzas ch'ei s'augmentadas regularmein ils davos onns. Igl onn 2010 ha il center generau varga 15'000 pernottaziuns. Entras sia purschida procura el per lavur ed entradas per biaras fatschentas indigenas e per part era en vischnauncas vischinontas, seigi mistergners, menaschis da survetsch e commerci. Il center porscha oz 630 pertschien plazzas da lavur e dat aschia paun e fadigia ad ina partida persunas.

La purschida dil CSC ei d'ina vart in survetsch ad indigens e hosps da vacanzas che tschercan il liug per lur activitads da different gener. Da l'autra vart fuorma la gronda purschida era ina specia da prevenziun. Affons, giuvenils e carschi che cattan cheu in'activitad prudenta, san vegnir preservai da cerchels che prefereschan igl alcohol ni schizun las drogas.

Sanaziun dils indrezs ordaviert

El decuors da quest onn ei il scaldament vegnius remplazzaus. Il center ei ussa colligiaus al scaldament central Recal SA. Quei niev sistem ei dapi l'entschatta d'october 2011 en funcziun. Las adattaziuns internas dil scaldament succedan el decuors digl unviern e la primavera 2012.

In'analisa dil menaschi dil Center da sport e cultura demuossa ch'ina sanaziun dils indrezs da sport e divertiment d'ordaviert ein d'emprema prioritad. Enteifer il center ein succedidas ils davos onns regularmein lavurs da manteniment, denter auter entras ils pedels responsabels per l'infrastructura.

Plazza plurivalenta: La plazza plurivalenta ei vegnida construida 1993/94 sco part dalla emprema etappa d'engrandaziun dil Center da sport e cultura. La vischnaunca ei sedecidida da gliez temps per ina cuvrida da pastg artificial. Considerond ils cuosts da manteniment e da tgira d'ina plazza naturala ei la decisiun en favur d'ina plazza artificiala stada fetg prudenta. Da gliez temps eran las experientschas cun plazzas artificialas buca grondas, settractava ei gie da plazzas artificialas dalla emprema generaziun. Dapi lu ei la qualitad dallas plazzas artificialas semigliurada considerablamein e pli e pli biars loghens – surtut en regions pli aultas – sedecidan per ina tala cuvrida.

La cumissiun strategica dil CSC ha schau cusseglia il biro da planisaziun Wegmüller davart ina nova cuvrida. Il biro specialisau sin infrastruttura pil temps liber ei gia staus engaschus pliras gadas a Mustér. La cumissiun ha priu investa da differentas plazzas da ballapei artificialas e vegn alla conclusiun ch'ina cuvrida da 33 mm analog a quella da Tavau ei la soluziun adattada per Mustér. Quella plazza consista d'in teppi ch'ei buca emplenius cun sablun ni granulat sco per exempel a Domat. Il motiv ch'il Center da sport e cultura Mustér sa buca montar ina cuvrida emplenida ei la necessitad da stuer rullar si il teppi egl intschess dil glatsch artificial. Il teppi preferiu dalla cumissiun e cussegliu dil biro Wegmüller ei ina cuvrida che sa vegnir nezegiada ton per il sport da ballapei sco quel da hockey el senn d'in nez plurivalent. En cumparegliaziun cun ina plazza naturala ei siu manteniment minimal.

La plazza plurivalenta ei d'eminenta impurtonza pil sport da scola, per las uniuns indigenas e per il diever dil camps. Biars giavischan quella plazza per lur sport, mo era per l'occupaziun dil temps liber.

Plazza da glatsch: Ils indrezs technics per producir il glatsch articial ein fetg complexs e sensibels. Suenter che quels ein vegni manteni ils davos onns tenor meglier saver e puder, ston els vegnir suttamess ussa ad ina revisiun totala. Mo lu sa l'effizienz e funcziunalitad vegnir garantida.

Plazza dira sil tetg dalla Sala Fontauna: La Sala Fontauna ei vegnida erigida el rom dalla medema etappa sco la piazza plurivalenta. A sias uras ei la vischnaunca sedecidida da nezegiar il tetg da quella sco piazza plurivalenta. La cuvrida ei ida dapi lu en decadenza e sto vegir sanada ussa, buca il davos era per impedir donns vid il tetg. Tals donns savessen menar a difficultads cun l'aua.

Plazza da termagliar: La piazza da termagliar ei vegnida renovada ed adattada igl onn 2003. Sco la piazza plurivalenta (piazza da ballapei) e la piazza da glatsch eis ella da taxar sco survetsch alla clientella. Ella porta neginas entradas directas, persuenter indirectas denter auter ella cafetaria. La piazza ei fetg tschercada d'affons pigns e lur geniturs, indigens e hosps da vacanzas. Ussa duei ella vegnir completada cun ina tenda che porscha empau umbriva durant ils dis caulds, sco era cun entginas meisas e bauns per il divertiment dallas famiglias.

La piazza da termagliar vegn schazegiada oravontut da nos giuvens hosps da vacanzas ed indigens e da lur geniturs.

Survesta dils cuosts

- sanaziun dalla piazza plurivalenta/plazza da glatsch	frs.	664'370.--
- sanaziun dalla piazza sin la Sala Fontauna	frs.	42'000.--
- adattaziun dalla piazza da giug (parisol, meisas bauns)	frs.	10'000.--
- revisiun indrezs da far glatsch	frs.	82'080.--
- honorar e spesas planisader	frs.	41'000.--
- reserva per lavurs d'adattaziun e nunpreviu	frs.	40'030.--
- taglia sin plivaleta	frs.	70'520.--

Total frs. **950'000.--**

Projects digl avegnir

Il manteniment dil Center da sport e cultura vegn a fatschentar las autoritads era igl avegnir. Denter auter pondereschian ils responsabels da formar da niev l'entrada ed il diever futur dallas anteriuras localitads dil stradalesser e forestalesser. Quellas midadas ston vegnir coordinadas cun il ressort Acla da Fontauna, ch'ei en planisaziun. La cumissiun strategica dil CSC e la suprastanza communal ein dil meini ch'ei drova temps per saver presentar ina buna soluziun, respectivamein ideas ch'augmentan l'attractivitat dil center e cheutras las entradas. Ils proxims onns sto denton era vegnir fatg ponderaziuns concretas davart ina sanaziun energetica dil stabiliment sco era in eventual nez dalla gronda surfatscha dil tetg per il nez d'energia solara. Empreimas ponderaziuns en quella direzziun ein fatgas.

Las investiziuns previdas impedeschan en negina moda e maniera eventualas investiziuns futuras. Il manteniment digl existent ei indispensabels. La piazza plurivalenta savess mo cun gronds cuosts vegnir nezegiada autramein. Sco part complementara dil CSC eis ella indispensabla.

Ponderaziuns finalas

Il Center da sport e cultura ei sesviluppau il davos onns a moda admirabla. Per che quei svilup possi vegnir garantius era a liunga vesta ei ina sanaziun dils indrezs indispensabla. Il spért innovativ che la vischnaunca ha demussau cun la construcziun dil CSC sto haver ina continuaziun. Mo lu ei ina successiun garantida e mo lu vegn ei ad esser pusseivel da saver carmalar novs hosps. Las difficultads che la hotellaria ha a Mustér demuossan ch'igl ei necessari da mantener, respectivamein renovar l'infrastructura sportiva, culturala e turistica. Senza ulteriuras investiziuns sereducescha la purschida, pertgei la concorrenza turistica ei gronda e carmala cun attracziuns.

Il Center da sport e cultura ei d'eminente muntada per Mustér sco liug da sport e cultura e sco destinaziun turistica. Buca tuts indrezs astgan vegnir taxai spirontamein tenor la rendita. Differents ein necessaris sco completaziun dalla purschida. Quei pertucca denter auter la piazza plurivalenta e la piazza da glatsch. Quei ein purschidas complementarar che possibiliteschan gudogns sin auters secturs dil center ni da menaschis dil vitg.

Propostas

En concordanza cun la suprastanza communal e la cumissiun da gestiun

p r o p o n a

il cussegl da vischnaunca unanimamein alla cuminonza dils votants da:

- conceder in credit brut da frs. 950'000.-- per la sanaziun dalla piazza plurivalenta, ils indrezs technics dalla piazza da glatsch, la sanaziun dalla piazza dira sil tetg dalla Sala Fontauna e l'adattaziun dalla piazza da termagliar.

En num dil cussegl da vischnaunca
La presidenta: Igl actuar:

Rita Huonder-Tenner Ervin Maissen

Disentis/Mustér, ils 31 d'ocotober 2011

Sommerbetrieb mit Kunstrasenfeld

Winterbetrieb mit Teilfläche als Kunsteisbahn

